

Respons

Irak: Situasjonen i Tikrit (Salah al-Din)

- Hvordan er den nåværende humanitære og sikkerhetsmessige situasjonen i Tikrit?
- Er noen grupper særlig utsatt for overgrep?
- Er det mulig å si noe om situasjonen for etniske minoriteter i byen?

Tikrit er nå under kontroll av regjeringshæren (ISF). Samtidig er områdene rundt byen (se kart i ISW 2015) kontrollert av halvoffisielle militser kalt *Hashd al-Shaabi*, eller «folkelige mobiliseringsenheter» – på engelsk Popular Mobilisation Units (PMU).¹ Disse styrkene tok byen tilbake fra ISIL i april 2015, etter harde kamper. Kampene sendte de få innbyggerne som ikke allerede hadde flyktet fra ISIL (Al-Ali 2015), på flukt.

Etter at byen ble gjenerobret, er den blitt beskrevet som svært ødelagt og som «en spøkelsesby» (Otten 2015; Al-Ali 2015). I september rapporterte Human Rights Watch (HRW 2015) at hæren og militsene etter gjenerobringen hadde ødelagt ytterligere flere hundre privathjem i Tikrit og omliggende småbyer.

På tross av ødeleggelsene skal et stort antall innbyggere, ca. 61 000, ha vendt tilbake sommeren 2015. Dette skjedde etter at byen først var blitt ryddet for miner og eksplosiver. Etter dette ble det ifølge IOM (2015) mulig å ta seg frem til byen via en broforbindelse som til da hadde vært brutt.

Etter gjenerobringen skal det ha blitt åpnet et helsesenter og satt i gang arbeid for å bygge et sykehus, ifølge OCHA (2015), som i juni rapporterte at det var behov for umiddelbar humanitær bistand. Strømforsyningen var ujevn og vannforsyningen utilstrekkelig. De som returnerte, hadde behov for bistand i form av mat, luftkjølere og utstyr som bl.a. madrasser, kokeutstyr og tepper (OCHA 2015). Trolig er denne situasjonsbeskrivelsen fortsatt stort sett dekkende. Landinfo har ikke nyere opplysninger.

¹ Navnet ble først brukt sommeren 2014 som betegnelse på militsgrupper som den irakiske regjeringen mobiliserte til kamp mot ISIL. Ifølge GlobalSecurity.org (2016) ble navnet raskt en sekkebetegnelse for irakiske paramilitære sjastyrker av halvoffisiell karakter. Fra tidlig i kampen mot ISILs offensiv i 2014, bisto Iran med frivillige, våpen og ammunisjon. Dessuten samarbeidet iranske og irakiske styrker. Selv om PMU lønnes og finansieres av irakiske myndigheter, befinner de seg, ifølge GlobalSecurity.org (2016), i iransk kommandokjede. Samtidig er stammen av mannskapene rekruttert fra irakiske lokalsamfunn.

Tikrits befolkning består hovedsakelig av sunnimuslimske arabere og et lite antall sjiamuslimer (Al-Ali 2015). De som fremstår som mest utsatt for overgrep, synes å være personer som hæren og de regjeringsstøttede militsene måtte finne grunn til å mistenke for å ha samarbeidet med ISIL. Vi har ikke funnet ytterligere opplysninger om hvilke minoriteter som kan bo i Tikrit, eller hvordan det eventuelt har gått med dem.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Al-Ali, Z. (2015, 4. mai). Tikrit: Iraq's Abandoned City. *The New York Review of Books*. Tilgjengelig fra <http://www.nybooks.com/daily/2015/05/04/tikrit-after-isis/> [lastet ned 8. januar 2016]
- GlobalSecurity.org. *Hashd al-Shaabi / Hashd Shaabi i / Popular Mobilisation Units / People's Mobilization Forces* (sist endret 6. januar 2016). Alexandria, VA: GlobalSecurity.org. Tilgjengelig fra <http://www.globalsecurity.org/military/world/para/hashd-al-shaabi.htm> [lastet ned 8. januar 2016]
- ISW, dvs. Institute for the Study of War (2015, 25. november). *Iraq Control of Terrain Map: November 25, 2015*. Washington D.C.: ISW. Tilgjengelig fra http://www.iswresearch.blogspot.no/2015_11_01_archive.html [lastet ned 7. januar 2016]
- HRW (2015, 20. september). *Ruinous Aftermath. Militias Abuses Following Iraq's Recapture of Tikrit*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/report/2015/09/20/ruinous-aftermath/militias-abuses-following-iraqs-recapture-tikrit> [lastet ned 7. januar 2016]
- IOM (2015, 12. august). *Displacement Tracking Matrix*. Genève: IOM. Tilgjengelig fra Reliefweb <http://reliefweb.int/report/iraq/response-idp-crisis-iraq-displacement-tracking-matrix-dtm-report-round-xxvi-august-2015> [lastet ned 7. januar 2016]
- OCHA, dvs. UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2015, 23. juni). *Iraq Crisis Situation Report No. 49 (17 – 23 June)*. New York: OCHA: Tilgjengelig fra Reliefweb <http://reliefweb.int/report/iraq/iraq-crisis-situation-report-no-49-17-23-june-2015-enkr> [lastet ned 7. januar 2016]
- Otten, C. (2015, 9. juni). Isis in Iraq: Why Tikrit remains a ghost town two months after its liberation from militant fighters. *The Independent*. Tilgjengelig fra <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/isis-in-iraq-why-tikrit-remains-a-ghost-town-two-months-after-its-liberation-from-militant-fighters-10308521.html> [lastet ned 7. januar 2016]

Respons Irak: Situasjonen i Tikrit (Salah al-Din)

© Landinfo 2016

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.